
PRIKAZ

Arnalda Dobrić
Filozofski fakultet, Zagreb
Hrvatska

**1. BARCELONSKA LJETNA ŠKOLA O BILINGVIZMU I
MULTILINGVIZMU
(1ST BARCELONA SUMMER SCHOOL ON BILINGUALISM AND
MULTILINGUALISM)**

Barcelona, Španjolska, od 7. do 10. rujna 2009.

U organizaciji Sveučilišta Pompeu Fabra u Barceloni početkom rujna održana je Prva barcelonska ljetna škola o bilingvizmu i multilingvizmu. Zamišljena je kao niz od pet predavanja eminentnih stručnjaka, sveučilišnih profesora, s područja dvojezičnosti i višejezičnosti. Svaki od predavača bavi se dominantno jednim od aspekata ovih fenomena te su svoja izlaganja organizirali tako da polaznike škole upoznaju s najnovijim rezultatima svojih istraživanja. Osim toga, i sami su predavači bilingvali ili multilingvali, baš kao i članovi njihovih obitelji, zbog čega su sva predavanja imala i osobnu komponentu te su popraćena i nizom primjera temeljenih na vlastitim iskustvima.

Prvi je dan započeo kratkim pozdravnim govorom ravnatelja škole Carmen Pérez Vidal sa sveučilišta domaćina te Istvana Kecsesa s Državnog sveučilišta u New Yorku u Albanyju (State University of New York, Albany). Uslijedilo je predavanje Michela Paradisa sa Sveučilišta McGill u Montrealu. U svom se neurolingvističkom aspektu bilingvizma govornik bavio trima većim temama: neurofunkcionalnim komponentama verbalne komunikacije, afazijom kod bilingvala te njezinim posljedicama na reprezentaciju i procesiranje dvaju jezika u jednom mozgu i, na kraju, reprezentacijom i procesiranjem jezika u neurolingvističkoj teoriji bilingvizma. Velikim dijelom njegovi su primjeri obuhvaćali govornike engleskog i francuskog jezika. U svom je dvodijelnom izlaganju Istvan Kecses govorio o diskursu u bilingvizmu i multilingvizmu. Okosnica predavanja bile su razlike u uporabi dvaju ili više jezika, stvaranje dodirnih točaka i cjelovitost diskursa. Izlaganje je bilo upotpunjeno teorijama o bilingvizmu i multilingvizmu te diskursu i potkrijepljeno pojedinostima iz sociokognitivnog pristupa ovoj temi, ali i primjerima govornika engleskog i mađarskog. Treće je predavanje bilo ono o psiholingvističkom pristupu koje je održala Judith Kroll. Dajući primjere velikim dijelom iz vlastitih istraživanja, ali i

istraživanja svojih kolega u posljednjih nekoliko godina, bavila se semantikom, konceptima u prvom i drugom jeziku te bihevioralnim testovima. Jezici kojima se ponajviše bavila bili su engleski u kombinaciji sa španjolskim i nizozemskim. Lingvističku je perspektivu temi dala Antonella Sorace sa Sveučilišta u Edinburghu. Bavila se stupnjem uspješnosti usvajanja stranog jezika u pojedinoj dobi, tipološkim greškama, prijevodom, "ograničenjima u procesiranju" kod monolingvala i bilingvala, a svoje je izlaganje potkrijepila primjerima koji su obuhvaćali govornike uglavnom engleskog i talijanskog jezika. Poseban je dio njezina izlaganja bio posvećen bilingvizmu u djece. Tema zadnjeg predavanja škole, sociokulturna perspektiva, zaokružila je ovaj petodijelni niz. Li Wei sa Sveučilišta Birkbeck u Londonu govorio je o bilingvizmu kao sociopovijesnom, sociokulturnom, psihološkom i lingvističkom fenomenu, uspješno ispreplićući primjere iz davne ili ne tako davne prošlosti s primjerima kineske zajednice u Londonu, ali i nekim drugim britanskim gradovima. Poseban je dio izlaganja bio posvećen izazovima u obrazovanju imigranata pojedinaca ili cijelih obitelji, njihovoj socijalizaciji i jezičnoj kompetenciji. Škola je zatvorena svečanom dodjelom diploma o sudjelovanju i zajedničkim fotografiranjem. U poslijepodnevnom je satima održana i radionica za studente doktorskih studija, na kojoj je, usprkos velikom interesu, samo 12 studenata dobilo mogućnost prezentirati teme svojih doktorskih radova. Radionicu je vodio Alberto Costa sa Sveučilišta Pompeu Fabra u Barceloni.

Predavanja su počinjala u 9:00 i završavala u 13:00 sati s 20-minutnom stankom u 11:00, i tako četiri dana za redom. Prvog i drugog poslijepodneva održano je predavanje u dva dijela, s početkom u 15:00 i završetkom u 17:00 sati te s 15-minutnom stankom u 16:00. Trećeg je dana poslijepodne bilo slobodno, dok je zadnjeg, četvrtog dana škole od 14:30 do 17:00 sati održana spomenuta radionica. Svi mitovi o španjolskoj ležernosti (točnije kašnjenju) ovdje su pobijeni jer je ravnateljica škole iznimnu pozornost posvetila tome da se sve odvija prema zadanom rasporedu.

Ukupno 50 polaznika škole iz 16 zemalja nije moglo skriti svoje zadovoljstvo kvalitetnim predavanjima, iznimno kompetentnim, a opet silno otvorenim i jednostavnim predavačima, kavom i kolačima u pauzama te razmjenom iskustava s kolegama u ozbiljnim, a opet neformalnim uvjetima. Dobroj je atmosferi zasigurno pridonijela i činjenica da je preporučeni smještaj rezidencijskog tipa, koji je velik broj polaznika škole koristio, bio tek 10 minuta hoda od dvorane gdje su se održavala predavanja i 5 minuta od vrlo čiste plaže uz još toplo Sredozemno more. Spontano se dogodila i organizacija zajedničke večere za polaznike škole zadnjeg dana škole.

Jedini nedostatak programa škole jest što se nitko nije bavio samim govorom i izazovima koji stoje pred govornikom kad progovara na stranom jeziku. Ipak, za vjerovati je da će na idućoj školi (jer prema reakcijama sudionika svakako se očekuje i druga škola!) dio vremena biti, zasluženo, posvećen i fonetici.